

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 (σελ. 31-58) = ΚΑΤΑΝΟΟΥΝΤΑΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΜΠΤΗ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ σελ. 53-57

1. Έννοιες σελ. 53-54

- Πλάτος μιας έννοιας ονομάζουμε
το σύνολο των ομοειδών αντικειμένων
που υπάχονται ε' αυτή την έννοια

π.χ. 1) Το πλάτος της έννοιας «ελληνικό πανεπιστήμιο»
απαρτίζεται από το σύνολο των πανεπιστημίων
της χώρας μας (Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εθνικό
Μετσόβιο Πολυτεχνείο/ΕΜΠ, Πανεπιστήμιο Θεσσα-
λονίκης/ΑΠΘ κτλ.)

2) Το πλάτος της έννοιας «όχημα» απαρτίζεται
από το σύνολο των μηχανικών κατασκευών που
φέρουν τροχούς και χρησιμοποιούνται ως μεταφορικά
μέσα (αυτοκίνητο, φορτηγό, μοτοσυκλέτα, ποδήλα-
το, άμαξα, λεωφορείο, βαγόνι ειδροδρόμου,
πατίνι κ.ά.)

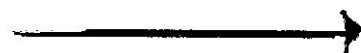

• Βάθος : μιας έννοιας ονομάζουμε
το σύνολο των κοινών χαρακτηριστικών
(γνωρίσματα/ιδιοτήτων) όλων των αντικειμένων
που υπάχονται σ' αυτή την έννοια

Σ.Σ. : Όσο περισσότερα είναι τα κοινά χαρακτηριστικά
 που απαρτίζουν το βάθος μιας έννοιας,
 τόσο μεγαλύτερο είναι το βάθος της (έννοιας)
 και τόσο στενότερο είναι το πλάτος της (έννοιας)

π.χ. Η έννοια «ζώο» έχει → μικρότερο βάθος
 → μεγαλύτερο πλάτος

από την έννοια «θηλαστικό» (→ μεγαλύτερο βάθος
 → μικρότερο πλάτος)

- Προεχές γένος ονομάζεται
το αμέσως ευρύτερο γένος
μιας έννοιας
 - Προεχές είδος ονομάζεται
το αμέσως στενότερο είδος
μιας έννοιας
 - Ειδοποιός διαφορά ονομάζεται
το χαρακτηριστικό γνώρισμα
που διαφοροποιεί
τη στενότερη έννοια από την ευρύτερη
- ∴ το βάθος μιας έννοιας είναι ίδιο με αυτό
του προεχούς γένους,
με την προϋπόθεση
ενός χαρακτηριστικού γνωρίσματος (ειδοποιός διαφορά)
που διαφοροποιεί τη στενότερη έννοια από την ευρύτερη.

π.χ. Η ειδοποιός διαφορά της έννοιας «ρόμβος» από την
έννοια «παραλληλόγραφο» ^(προεχές γένος) έγκειται στο ότι το χαρακτηριστι-
κό γνώρισμα του ρόμβου είναι ότι αυτός έχει ίσες πλευρές.

Σ.Σ. ∴ Ο καλύτερος (ακριβέστερος, ευτομότερος) τρόπος για να ορί-
σουμε μια έννοια είναι με το προεχές γένος και την ειδοποιό
διαφορά.

● Γένος ονομάζεται η ευρύτερη έννοια που περιλαμβάνει (περιέχει) μέσα στο πλάτος της μία ή περισσότερες στενότερες έννοιες

● Είδος ονομάζεται η στενότερη έννοια που περιλαμβάνεται σε μια ευρύτερη / μέσα στο πλάτος ενός γένους

π.χ. 1) Από τις έννοιες «ζώο» και «θηλαστικό», η έννοια «ζώο» είναι γένος και η έννοια «θηλαστικό» είναι είδος.

2) Η έννοια «οικία» είναι γένος, ενώ η έννοια «τριάρι» είναι είδος.

3) Στη Λογοτεχνία:

Γένος

Ποίηση

Πεζογραφία

Θέατρο

Είδος

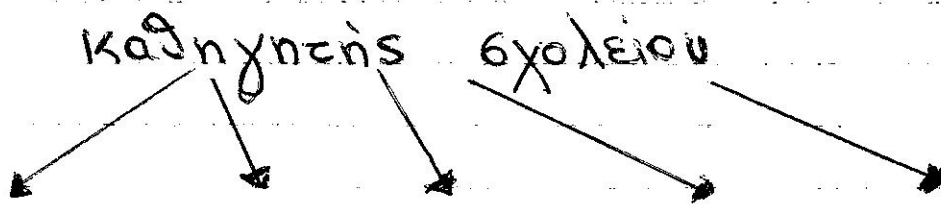
π.χ. βονέτο

π.χ. μυθιστόρημα

π.χ. κωμωδία

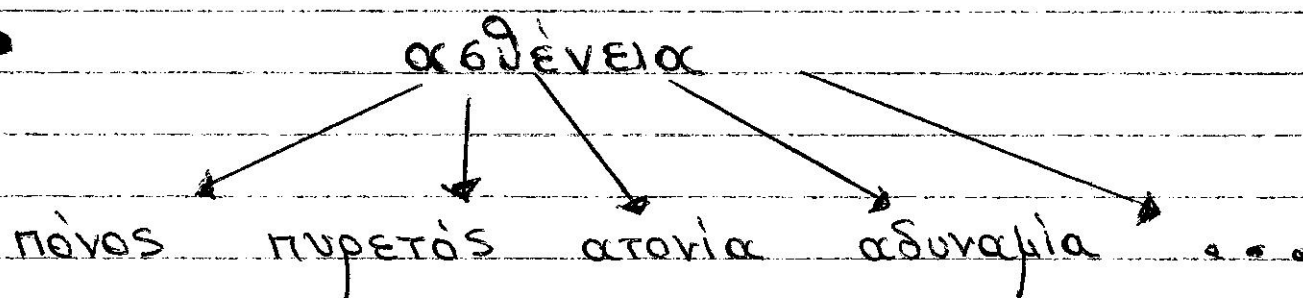
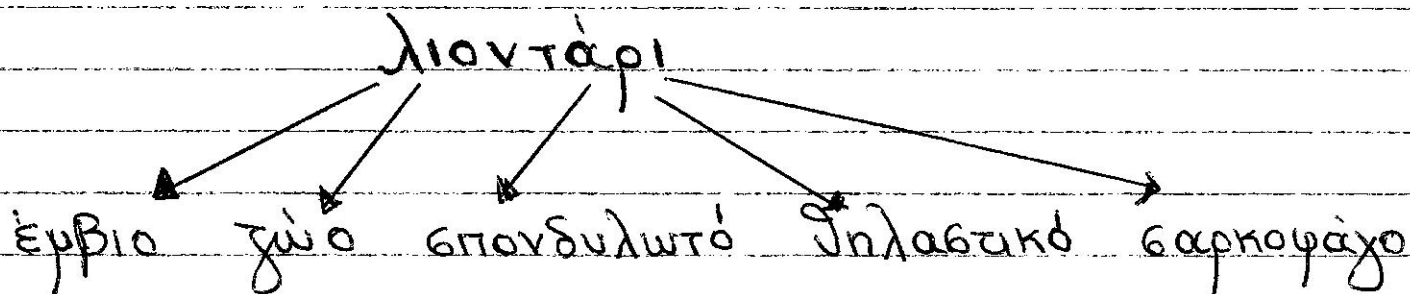
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΠΛΑΤΟΣ μιας έννοιας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΒΑΘΟΣ μιας έννοιας

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΓΕΝΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ

